

Innst. S. nr. 208

(2007-2008)

Innstilling til Stortinget fra energi- og miljøkomiteen

Dokument nr. 8:41 (2007-2008)

Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Robert Eriksson, Tord Lien, Per Sandberg og Ketil Solvik-Olsen om tiltak for å hindre langvarig kraftkrise i Midt-Norge

Til Stortinget

SAMMENDRAG

Følgende forslag fremmes i dokumentet:

"Stortinget ber Regjeringen legge frem en stortingsmelding våren 2008 med konkrete tiltak for å gjøre Midt-Norge selvforsynt med elektrisk kraft i et normalår. En slik melding bør inneholde en analyse av samfunnsøkonomisk lønnsomhet av bygging av gasskraftverk på Skogn, Tjeldbergodden og i Fræna."

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Ann-Kristin Engstad, Asmund Kristoffersen, Marianne Marthinsen, Tore Nordtun, Torny Pedersen og Lise Wiik, fra Fremskrittspartiet, Torbjørn Andersen, Tord Lien og Ketil Solvik-Olsen, fra Høyre, Peter Skovholt Gitmark og Ivar Kristiansen, fra Sosialistisk Venstreparti, Inga Marte Thorkildsen, fra Kristelig Folkeparti, Line Henriette Holten Hjemdal, fra Senterpartiet, Erling Sande, og fra Venstre, lederen Gunnar Kvassheim, viser til at kraftsituasjonen i Midt-Norge er krevende ut fra at det over lang tid ikke har vært sørget for tilstrekkelig

krafttilførsel eller kraftutbygging som har stått i forhold til en betydelig forbruksøkning av kraft. Økningen i kraftforbruket har først og fremst sammenheng med en stor økning av kraft til industrielle formål, men også sterk vekst i generell næringsvirksomhet og alminnelig forbruk har hatt betydning for økende underdekning i regionen.

Denne regionen, som områder ellers i landet, er sårbar for svingende nedbørsmengder i og med at så godt som all kraftproduksjon er basert på vannkraft. Midt-Norge er nå den aller vanskeligst stilte region, fordi det også i normalår er ei kraftig underdekning - som er anslått til å være 8–9 TWh. I et tørrår kan importbehovet til regionen være 12–13 TWh. Dette bildet kompliseres ytterligere ved at en har storforbrukere av kraft som Hydro Aluminium, Hustad Marmor og Ormen Lange-anleggene. Disse kan i minimal grad tilpasse sitt forbruk til en sviktende krafttilgang. Ormen Lange-anlegget kan ikke under noen omstendigheter renonsere på sitt kraftforbruk uten ytterst alvorlige konsekvenser.

Komiteen viser til olje- og energiministerens brev av 4. mars 2008, som er vedlagt, og der det redegjøres for de tiltak som er satt i verk for å hindre at regionen kommer i en situasjon der det måtte bli mangel på kraft.

Komiteen har merket seg, slik det redegjøres for i brevet, at Statnett som systemansvarlig og ansvarlig for utbygging av det sentrale overføringsnettet, har gjennomført en rekke netttiltak i Midt-Norge de siste årene, noe som er av stor betydning ikke minst ved tørrår. Det er investert i spenningstøtte som skal bidra til å holde spenningen innenfor akseptable grenser. Det er også innført egen og lavere innmatingstariff for alle produsenter som er tilknyttet sentralnettet i regionen.

Videre planlegges Statnetts økte overføringskapasitet mellom Midt-Norge og Sverige, Nea-Järp-

strømmen, å være ferdig høsten 2009, noe som vil gi ca. 200 MW i økt overføringskapasitet til Midt-Norge. Dette kan gi muligheter for en gjennomsnittlig økt import til området på om lag 0,6 TWh og inntil 1 TWh i tørrår.

Videre bekreftes det i ovennevnte brev at Statnett har søkt konsesjon for linje Fardal–Ørskog, ei linje som vil ha svært stor betydning for kraftbalansen i området i tillegg til at denne forbindelsen er viktig for hele sentralnettet.

Komiteen er kjent med at Miljøverndepartementet og Olje- og energidepartementet den 18. januar 2008 har gitt henholdsvis utslippstillatelse og energikonsesjon for reservegasskraft på Tjeldbergodden i Møre og Romsdal. Reservekraft lokalisert på Nyhamna i Aukra fikk utslippstillatelse og energikonsesjon henholdsvis 17. og 25. mars 2008. I tillegg til etablering av reservekraftverkene er det inngått energiopsjonsavtaler, en ordning knyttet til forbruksreduksjoner som industrien på frivillig basis har inngått avtale om.

Disse tiltakene er ikke en del av noen permanent løsning på en knapphetssituasjon av kraft i regionen, men den er en "forsikringsordning", som kan settes inn for å unngå rasjonering om en slik situasjon skulle bli aktuell.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Kristelig Folkeparti, merker seg statsrådens svar på spørsmål om eget prisområde for Midt-Norge, der statsråden uttrykker et klart mål om at et særskilt prisområde for Midt-Norge skal oppheves så snart som mulig etter at Midt-Norge og Nord-Norge ble to atskilte prisområder – mot tidligere ett felles prisområde nord for Dovre og ett sør for Dovre. Eget prisområde ble etablert som ett av flere tiltak for å bedre krafttilgangen og forsyningsikkerheten i området.

Flertallet merker seg at stasråden i sitt brev også redegjør for de foreliggende planer om gasskraftprosjekter i regionen. Industrikraft Midt-Norge på Skogn har konsesjon på energiproduksjon og utslippstillatelse, men det forventes fra departementets side at "selskapet legger fram et nytt kostnadseffektivt forslag som kan realiseres innenfor EØS-regelverket", slik det sies i brevet til Stortinget.

Statsråden bekrefter også i brevet at departementet har tatt kontakt med Shell, operatøren på Ormen Lange, for å be dem utrede om det er grunnlag for kraftproduksjon tilknyttet Aukra. Flertallet kjenner til at Industrikraft Møre nylig har fått avslag på sin konsesjonssøknad om gasskraftverk på 450 MW lokalisert til Fræna kommune. Flertallet antar at konsesjonssøkeren vil anke denne avgjørelsen og Olje- og energidepartementet dermed også får denne søknaden på sitt bord, og at denne saken om mulig

kan sees i sammenheng med den dialogen som er etablert med Shell.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at den økte satsingen på ny fornybar energiproduksjon og energieffektivisering er et viktig element i en strategi for en bedret energibalanse og en bedring av kraftbalansen generelt – og spesielt i Midt-Norge. I sum har denne strategien som mål å gi 30 TWh innen 2016. Enova er det viktigste virkemidlet for å oppnå dette. Dette flertallet vil òg håpe at forhandlingene med Sverige om grønne sertifikater vil lykkes, noe som kan gi meget viktige insentiver til produksjon av mer fornybar energi.

Dette flertallet har også merket seg at det tas gode grep for å få til utbygging av vindkraft ved at det legges opp til en ny utlysingsrunde med investeringsstøtte til vindkraft gjennom midler som Enova disponerer. Dette flertallet er tilfreds med at det varsles en høyning av støttenivået fram til en har på plass et grønt sertifikatmarked. Å få utbygget betydelig vindkraft vil også ha stor betydning for kraftsituasjonen i Midt-Norge, bl.a. fordi mange av både innvilgede konsesjoner og omsøkte konsesjoner ligger i regionen.

Dette flertallet viser til at olje- og energiministeren avslutter sitt brev til Stortinget med å si:

"Samlet sett gjøres det en omfattende innsats for å bedre kraftsituasjonen i Midt-Norge. Det iverksettes et bredt spekter av tiltak, som økt overføringskapasitet, økt satsing på energiomlegging og ulike typer ny produksjon, samt andre tiltak som skal sikre forsyningsikkerheten i regionen. Jeg legger opp til raske og løpende beslutninger, og vil derfor ikke avvente en samlet handlingsplan eller en stortingsmelding før beslutninger fattes."

Dette flertallet legger til grunn at disse sett av tiltak vil sikre en god tilgang på kraft i regionen og en god forsyningsikkerhet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre har merket seg at Regjeringen snakker om tiltak som er iverksatt. Disse medlemmer konstaterer at det eneste tiltaket som er genuint "rødgrønt" er byggingen av to mobile gasskraftverk. De øvrige tiltak er enten videreføring av planer igangsatt under forrige regjering, eller virkemidler uten innhold, slik som støtteordningen for fornybar energi.

Disse medlemmer vil blant annet påpeke at samtlige tiltak på nettsiden var under planlegging før den rødgrønne regjeringen tok makten.

Disse medlemmer mener et mer robust kraftnett er viktig, men minner om at det ikke gir mer kraft inn i det norske markedet.

Disse medlemmer har merket seg at strømprisen i Midt-Norge har vært betydelig høyere enn i Sør-Norge i mange perioder etter at eget prisområde for Midt-Norge ble innført. Dette er klart i strid med de politiske løftene fra Regjeringen, hvor det ble skapt inntrykk av at en prisforskjell på et halvt øre var tilstrekkelig til å sikre formålet med prisområdet.

Disse medlemmer er svært positive til at Regjeringen nok en gang har snudd i saken om grønne sertifikater. Disse medlemmer har stor tro på grønne sertifikater som et godt og effektivt virkemiddel for å øke kraftproduksjonen i Norge. Disse medlemmer konstaterer at Regjeringen så langt har kastet bort 2,5 år i intern krangel om energipolitiske virkemidler, og at grønne sertifikater således er Regjeringens siste sjanse til å gjøre noe varig positivt i energipolitikken.

Disse medlemmer viser til Dokument nr. 8:52 (2005-2006) Forslag fra stortingsrepresentantene Børge Brende, Ivar Kristiansen og Petter Løvik om en handlingsplan for å hindre forsyningskrise i kraftforsyningen til Trøndelag og Møre og Romsdal, og disse medlemmers merknader i Innst. S. nr. 165 (2005-2006).

Disse medlemmer viser til at under behandlingen av Innst. S. nr. 165 (2005-2006), jf. Dokument nr. 8:52 (2005-2006), i Stortinget 1. juni 2006, uttalte daværende olje- og energiminister Odd Roger Enoksen følgende:

"Jeg arbeider nå med en handlingsplan slik det blir bedt om, for å møte kraftsituasjonen i Midt-Norge - med sikte på å legge handlingsplanen fram tidlig på høsten."

Disse medlemmer konstaterer at snart 2 år senere er dette løftet ikke blitt innfridd, verken av den daværende olje- og energiminister eller av dagens statsråd. Disse medlemmer viser til at løftet om at Regjeringen uansett ville fremme en handlingsplan for kraftforsyningen i Midt-Norge var begrunnelsen regjeringspartiene i 2006 hadde for å stemme mot forslaget i Dokument nr. 8:52 (2005-2006).

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen fremme en handlingsplan med konkrete tiltak for å avverge en forsyningskrise i kraftforsyningen til Trøndelag og Møre og Romsdal, og legge denne frem for Stortinget i høstsesjonen 2008."

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Venstre deler forslagsstillernes

bekymring for kraftsituasjonen i Midt-Norge, og mener at situasjonen krever at det iverksettes flere og mer kraftfulle tiltak enn det den sittende regjeringen har greid så langt. Det må nå satses sterkere på økt produksjon av fornybar energi, energisparing og energieffektivisering, og utvidelse av overføringskapasiteten i området. Disse medlemmer mener at disse tiltakene må prioriteres fremfor bygging av nye gasskraftverk.

Disse medlemmer viser til at Regjeringen i klimaforliket har forpliktet seg til å styrke investeringsstøtten til fornybar kraft gjennom å åpne for høyere støttenivå i tiden fram til grønt sertifikatmarked er på plass. Signalene fra statsråden om at det nå skal utlyses en ny runde med investeringsstøtte for vindkraft gjennom Enova er i tråd med dette.

Disse medlemmer vil samtidig minne om at klimaforliket også forplikter Regjeringen til å komme tilbake til Stortinget med et forslag til omlegging av ordningen for fornybar elektrisitet dersom det ikke skulle lykkes å komme frem til et resultat om grønne sertifikater innen 1. juli 2008. Ordningen skal innrettes slik at den over tid legger til rette for økt utbygging av ny fornybar kraft i Norge i samme størrelsesorden som en ordning med grønne sertifikater ville gitt.

Disse medlemmer håper at Regjeringen gjennom en målrettet satsing på ny fornybar energi, energisparing og økt overføringskapasitet vil sørge for at de to reservekraftverkene på Tjeldbergodden og Nyhamna aldri blir satt i drift. Dersom dette likevel skulle bli nødvendig vil disse medlemmer minne om muligheten som ligger i å kjøre disse reservekraftverkene på miljøvennlig biobrensel/biodrivstoff.

Disse medlemmer viser til at statsråden i sitt brev 4. mars 2008 aktivt støtter opp de omfattende tiltakene Statnett gjennomfører for å bedre kraftsituasjonen i området. Statsråden nevner spesielt konsekusjonssøknaden for en ny overføringsforbindelse mellom Sogn og Møre, den såkalte Fardal-Ørskog-forbindelsen. Disse medlemmer mener denne linjen vil ha stor betydning for kraftbalansen i området, men vil samtidig understreke betydningen av at miljøet blir tillagt stor vekt når kabelalternativ skal velges. Der hvor konfliktene knyttet til miljøverdier og estetiske hensyn blir store bør jord-/sjøkabel velges.

Disse medlemmer mener Midt-Norge bør gjøres til et forsøksområde eller geografisk satsingsområde for utvikling av bærekraftige energiløsninger ut fra de ressurser som finnes i landsdelen. Tiltak som kan inkluderes i en slik forsøksregion kan være:

– Egne, regionale støtteordninger til prosjekter som ikke faller inn under andre støtteordninger

eller som ikke utløses ved hjelp av statlige støtteordninger.

- Regionale støtteordninger til rentbrennende vedovner.
- Tiltak for å stimulere til økt bruk av bioenergi til oppvarming i store bygninger.
- Utvikle ulike anlegg for biokraft.
- Støtte til teknologiutvikling innen vindkraft, herunder store demonstrasjonsanlegg.
- Installere toveiskommunikasjon mellom forbruker og strømlleverandør for å stimulere til sparing.
- Offentlig oppkjøp og utvikling av teknologi, herunder umodne teknologier.
- Utvikling av energitjenester eller tredjepartsfinansiering.
- Nye boliger må planlegges med tanke på fleksible energiløsninger.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet og Høyre viser til at samtlige tre gasskraftprosjekter som var planlagt ved regjeringsskiftet, er nå mer eller mindre skrinlagt av dagens regjering. Disse medlemmer har registrert at statsråd Haga har bedt Shell om å utrede et "dedikert" gasskraftverk på Aukra. Disse medlemmer undrer seg over hvilke virkemidler og rammebetingelser Shell kan forvente, som ikke har vært tilgjengelig for de øvrige prosjekter. Disse medlemmer vil hevde at kraftsituasjonen i Midt-Norge spesielt, men også for landet generelt, ville vært langt bedre dersom midlene til mobile gasskraftverk i stedet var brukt til å stimulere utbygging av permanente kraftprosjekter innen vann, vind, bio og gass.

Når Regjeringen likevel har brukt milliarder av kroner på mobile gasskraftverk, så mener disse medlemmer det er meningsløst å begrense bruken av disse kriseløsningene til en fem-måneders periode, slik miljøvernminister Solheim har besluttet. Man må spørre seg hvordan man kan vedta at en kraftkrise skal vare i maksimalt fem måneder.

Disse medlemmer har merket seg at reservekraftanleggene som skal produsere gasskraft på Tjeldbergodden og Aukra, vil være fullført i løpet av 2008. De to anleggene er beregnet til å koste totalt 2,3 mrd. kroner. Da investeringsbeslutningen ble tatt i 2006, ble de anslått å ville koste totalt vel 1,5 mrd. kroner. Anleggene vil slippe ut betydelig mer CO₂ enn så vel konvensjonelle gasskraftverk som kullkraftverk i forhold til produsert energimengde – når de er i produksjon. Disse medlemmer har merket seg at anleggene vil være i drift i 2008, og dermed slippe ut CO₂ i forbindelse med testkjøring.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen utrede alternative kraftprosjekt som kan sikre en akseptabel forsynings-sikkerhet i Midt-Norge med bedre økonomi og lavere klimagassutslipp i forhold til produsert kraft enn de planlagte mobile gasskraftverkene på Tjeldbergodden og Aukra".

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet viser til at det har vært mange og sterke advarsler mot den svake kraftsituasjonen som har utviklet seg i Midt-Norge. Disse medlemmer mener politisk handlingslammelse, spesielt rundt bruk av gass i Norge, har vært en sentral årsak til dagens vanskelige situasjon.

Disse medlemmer viser til at flere aktører har ønsket å bygge ut gasskraftverk i regionen, noe som ville medført at dagens kraftsituasjon ville hatt en langt bedre balanse. Gasskraftverk var tema både under Ormen Lange-prosjektet, på Tjeldbergodden, på Skogn og Fræna. I samtlige tilfeller har det politiske flertallet skygget unna problemstillingen eller nøydt seg med positive ord som ikke er fulgt opp i handling. Disse medlemmer vil minne om at da Ormen Lange-utbyggingen ble vedtatt på Stortinget, så unnlot Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre å nevne kraftsituasjonen med ett ord, til tross for at de var godt kjent med hvordan den ville utvikle seg som følge av prosjektet.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Venstre vil peke på at Regjeringen har valgt å bruke totalt 2,3 mrd. kroner på sterkt forurensende mobile gasskraftanlegg. Disse medlemmer mener dette er feil vei i miljø- og klimapolitikken. Det finnes gode alternativer til forurensende fossil gasskraft.

Disse medlemmer viser til at Regjeringen blant annet har vist manglende vilje til å satse på reservekraft fra pellets ved pelletsfabrikken på Averøy. Her har man mulighet for å bygge et anlegg som kan levere reservekraft til regionen. Det beløpet Regjeringen bruker på bygging av mobile gasskraftverk kunne også bidratt til å realisere en vesentlig mengde fornybar energiproduksjon. Norsk Vindkraftforening viser til at offentlig støtte på 2,3 mrd. kroner ville utløst 450 MW vindkraft, tilsvarende en årsproduksjon på nærmere 1,2 TWh. Det er en rekke vindkraft- og andre fornybare energiprosjekter i regionen.

FORSLAG FRA MINDRETALL

Forslag fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre:

Forslag 1

Stortinget ber Regjeringen fremme en handlingsplan med konkrete tiltak for å avverge en forsyningskrise i kraftforsyningen til Trøndelag og Møre og Romsdal, og legge denne frem for Stortinget i høstsesjonen 2008.

Forslag fra Fremskrittspartiet og Høyre:

Forslag 2

Stortinget ber Regjeringen utrede alternative kraftprosjekt som kan sikre en akseptabel forsynings-sikkerhet i Midt-Norge med bedre økonomi og lavere klimagassutslipp i forhold til produsert kraft enn de

planlagte mobile gasskraftverkene på Tjeldbergodden og Aukra.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og råar Stortinget til å gjøre slikt

v e d t a k :

Dokument nr. 8:41 (2007-2008) – representantforslag fra stortingsrepresentantene Robert Eriksson, Tord Lien, Per Sandberg og Ketil Solvik-Olsen om tiltak for å hindre langvarig kraftkrise i Midt-Norge – vedlegges protokollen.

Oslo, i energi- og miljøkomiteen, den 24. april 2008

Gunnar Kvassheim

leder

Asmund Kristoffersen

ordfører

Vedlegg

Brev fra Olje- og energidepartementet v/statsråden til energi- og miljøkomiteen, datert 4. mars 2008

Representantforslag nr 8:41 (2007–2008) om tiltak for å hindre langvarig kraftkrise i Midt-Norge

Det vises til brev av 6. februar d.å, fra Stortingets Energi- og miljøkomité vedrørende representantforslag nr 8:41 (2007-2008) fra stortingsrepresentantene Robert Eriksson, Tord Lien, Per Sandberg og Ketil Solvik-Olsen om tiltak for å hindre langvarig kraftkrise i Midt-Norge.

Svar:

Regjeringen har initiert og iverksatt omfattende tiltak for å bedre kraftsituasjonen i Midt-Norge. Regjeringens plan for å styrke kraftsituasjonen i regionen er basert på tiltak for økt overføringskapasitet, økt satsing på energiomlegging og ny produksjon, samt andre tiltak som skal sikre forsynings sikkerheten.

Statnett har en viktig rolle i Midt-Norge, både fordi de har oppgaven som systemansvarlig og fordi de har ansvar å bygge ut det sentrale overføringsnettet. Regjeringen har etter sin tiltredelse aktivt støttet opp under de omfattende tiltakene Statnett har gjennomført og holder på å gjennomføre for å bedre kraftsituasjonen i regionen. Dette omfatter blant annet investeringer i spenningsstøtte i overføringsnettet, som bedrer overføringsmulighetene inn i og i Midt-Norge. Videre har Statnett besluttet å investere i og startet byggingen av økt overføringskapasitet mellom Midt-Norge og Sverige. Denne forbindelse skal være på plass høsten 2009. Statnett har oversendt konsekvenssøknad for en ny overføringsforbindelse mellom Sogn og Møre til NVE.

Videre er Regjeringens økte satsing på energiomlegging et hovedelement i Regjeringens strategi for bedring av kraftsituasjonen i Midt-Norge. Det er mange aktuelle energiomleggingsprosjekter i regionen. Enovas ramme for 2008 er på om lag 1 450 mill. kroner, bortimot en dobling av rammene i forhold til 2007. Den økte økonomiske rammen gir grunnlag for å styrke satsingen på alle områdene innenfor fornybar energi.

Regjeringen har et ambisiøst mål om 30 TWh ny fornybar energiproduksjon og energieffektivisering innen 2016. For å nå dette målet må gode ordninger som stimulerer til produksjon av fornybar energi på plass. Regjeringen har derfor startet nye samtaler med Sverige om grønne sertifikater. Partene bak avtalen om klimameldingen er også enige om dette.

For å få fart på utbyggingen av vindkraft, og i påvente av sertifikatmarkedet, legger jeg opp til å

utlyse ny runde med investeringsstøtte til vindkraft gjennom Enova. Utlysningen finansieres gjennom midler Enova disponerer gjennom Energifondet. Det er aktuelt å bruke minimum en halv milliard kroner på denne utlysningssrunden. Det finnes gode kandidater som kan søke om støtte. Målet er å bygge ut 3 TWh vindkraft i løpet av 2010.

Jeg mener det er viktig å få rask framdrift i nye vindkraftutbygginger. Dagens støttenivå er ikke høyt nok, og vi vil derfor øke støttenivået frem til vi får på plass sertifikatmarkedet. Vi har Europas beste vindressurser og jeg er opptatt av å bruke de for å sikre mer fornybar energi i tråd med regjeringens mål.

Det arbeides også med prosjekter for utbygging av kraft basert på andre energikilder. Det har blitt presentert planer for flere gasskraftprosjekter i Midt-Norge. Etter at StatoilHydro bestemte å stoppe videre utredningsarbeid vedrørende et gasskraftverk på Tjeldbergodden er det per i dag to prosjekter som er særlig aktuelle i regionen. Det er Industrikraft Midt-Norges prosjekt på Skogn og Industrikraft Møres prosjekt på Elnesvågen. Når det gjelder gasskraftverket på Skogn så har Industrikraft Midt-Norge både utslippstillatelse og energikonsesjon, og står derfor fritt til å fatte en investeringsbeslutning. Det er IMN og ikke myndighetene som avgjør om gasskraftverket skal bygges. Regjeringen er innstilt på å bidra til en realisering av gasskraftverk i Midt-Norge, men i forhold til bygging av gasskraftverk på Skogn er det nå viktig at selskapet legger fram et nytt kostnadseffektivt forslag som kan realiseres innenfor EØS-regelverket.

Jeg har tatt kontakt med Shell, som er operatør på Ormen Lange, for å utrede om det er grunnlag for kraftproduksjon tilknyttet Aukra. Dialogen med Shell har nylig startet. Det er derfor for tidlig å si om kraftproduksjon i tilknytning til Ormen Lange-anlegget er en ønskelig løsning.

For svært anstrengte kraftsituasjoner har Statnett ervervet reservekraftanlegg og andre tiltak (energiopsjoner). Disse tiltakene er etablert for å ha en ekstra sikkerhet i det norske kraftmarkedet når faren for rasjonering anses som høy. Statnett fikk 18. januar anleggskonsesjon og utslippstillatelser for reservekraftverket på Tjeldbergodden. Søknadene knyttet til reservekraftverk på Nyhamna ble sendt noe senere og er fortsatt til behandling i MD og OED. Reservekraftanleggene, eller energiopsjonene, er ikke en del av løsningen for Midt-Norge, men "forsikringsordninger". Det er satt meget restriktive vilkår for bruk av virkemidler i svært anstrengte kraftsituasjoner.

Regjeringen har forutsatt at Statnett skal benytte alle andre aktuelle virkemidler for å håndtere en eventuell svært anstrengt kraftsituasjon før reservekraftverkene skal settes i drift. Høy kraftpris skal ikke være kriteriet for idriftsettelse, men høy risiko for rasjoneering.

Statnett og NVE lagde høsten 2006 en analyse av kraftsituasjonen i Midt-Norge. Analysen viser at med et normalår i 2008 vil importbehovet til regionen være på om lag 8-9 TWh, mens importkapasiteten vil være på opp mot 10 TWh. I et tørrår vil importbehovet imidlertid være på 12-13 TWh, og en kan derfor få en krevende situasjon. Økt overføringskapasitet skal etter planen være på plass høsten 2009 mellom Midt-Norge og Sverige (Nea-Järpströmmen), og da økes importkapasiteten til opp mot 12 TWh. Dette bedrer kraftsituasjonen i Midt-Norge, men en vil fortsatt kunne få en krevende situasjon i et tørrår.

Regjeringen er svært opptatt av vilkårene for kraftforedlende industri, og har et mål om fortsatt å ha en sterk kraftforedlende industri i Norge. I den forbindelse er tre forhold viktige: kraftpriser, gode generelle rammevilkår og langsiktighet i disse rammevilkårene. Vårt mål er at Norge skal bedre kraftbalansen betydelig, og dette er absolutt viktigst for å sikre levedyktig kraftindustri i Norge. Et viktig fundament for industrien er langsiktige kommersielle kraftavtaler med individuell tilpasning. Regjeringen ser svært positivt på at det er inngått et stort omfang av kommersielle kraftavtaler. Selv om tiden har gått fra myndighetsbestemte kraftkontrakter med priser under markedsnivå, legger Regjeringen opp til flere tiltak, alle innenfor rammen av EØS-avtalen, som til

sammen vil gi gode vilkår for industrien. Tiltakene består i å søke å påvirke eventuelle prosesser i EU slik at det kan skapes handlingsrom for nye tiltak for kraftforedlende industri generelt i EU, vurdere å styrke støtteordningene for energieffektivisering, vurdere å gjennomgå avskrivingsstatsene, nettleie, vurdere å gi målrettet støtte til små og mellomstore bedrifter, oppfordre industrien til samarbeid om utbygging og kjøp og å stimulere til økt kraftproduksjon.

Formålet med prisområdet i Midt-Norge er å bedre krafttilgangen og forsyningssikkerheten i området. Inndeling i prisområder er ikke noe nytt, tidligere var Norge delt inn i to prisområder, ett sør og ett nord for Dovre. Midt-Norge er et strukturelt underskuddsområde. At forbrukere og produsenter på kort og lang sikt blir stilt ovenfor priser som reflekterer knappheten i markedet er derfor nødvendig. Det betydelige underskuddet i et normalår tilsier også at det bør gis signal om fortsatt sparing av vann i regionen. La meg imidlertid understreke mitt klare mål om at det særskilte prisområdet i Midt-Norge blir opphevet så raskt som mulig.

Samlet sett gjøres det altså en omfattende innsats for å bedre kraftsituasjonen i Midt-Norge. Det iverksettes et bredt spekter av tiltak, som økt overføringskapasitet, økt satsing på energiomlegging og ulike typer ny produksjon, samt andre tiltak som skal sikre forsyningssikkerheten i regionen. Jeg legger opp til raske og løpende beslutninger, og vil derfor ikke avvente en samlet handlingsplan eller en stortingsmelding før beslutninger fattes.

